

KMMI

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

KMMI HÍRLEVÉL V. évfolyam, 15. (126.) szám. 2013. augusztus 1.

EZ LESZ AUGUSZTUS FOLYAMÁN

Fontosabb események, rendezvények

2013. augusztus 2. **Nata Popova** keramikus, grafikus és fényképész „Szoba” című kiállítása. Helyszín: Ungvár, Korzó u. 5. (belső udvar). Kezdés: 17.00 óra.

2013. augusztus 2-3. „V. Borzsa Kupa 2013” siklórepülő verseny, augusztus 3–11.-én – Kárpátok Kupa siklórepülésből. Helyszín: a volóci és az ökörmezői járás.

2013. augusztus 2–5. A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet meghívására Szomszédoló szomszédok: "Verecke híres útján" kirándulás Kárpátalján. A Csemadok Galántai Területi Választmánya szervezésében kárpátaljai honismereti kiránduláson vesznek részt a Csemadok vezetői, járási és megyei elnökei, titkárai, azzal a nem titkolt céllal, hogy szorosabbra fűzzék a történelmi Felvidék külön országokba szakadt részei közötti kulturális kapcsolatokat. (Útvonaluk: Makkosjánosi–Beregszász–Beregszentmiklós–Szolyva–Vereckehágó–Munkács–Makkosjánosi–Ungvár) stb.). A közel félszáz fős delegáció vezetője **Mézes Rudolf**, a Csemadok országos alelnöke, a Csemadok Galántai Területi Választmányának elnöke, a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetségének elnöke. Házigazda. **Zubánics László**, a KMMI elnöke.

2013. augusztus 3. Szezonzáró HabParty Nagybégányban.

2013. augusztus 4. Falunap Bótrágyon, Tizzasalamonban.

2013. augusztus 4. A fagyalt ünnepe Ilosván. Helyszín: a város főterén. Kezdés: 17.00 óra.

2013. augusztus 4. A Borzsa-völgyi kisvasút napja. Vonatozás a Beregszász–Komlós útvonalon. Zenés bográcsgulyás-főzés és és fürdőzés a Borzsa és az Ilosva folyók torkolatánál.

2013. augusztus 4. XVII. Ukrán-Cseh-Szlovák Barátság Fesztivál. Helyszín: az ökörmezői járási Alsókalocsa. Kezdés: 14.00 óra. A fesztiválon többek között fellép a Hudaki együttes, illetve Pavlo Dvorszkij, Ukrajna népművésze.

2013. augusztus 4. A beregszászi római katolikus templomban a szentmise után fellép a magyarországi Szany község Harmónia kórusa. A rendezvény látogatása ingyenes, az adományokat a templom és a park felújítására fordítják. Kezdés: 11.00 óra.

2013. augusztus 4–10. KRISZ-hét 16 éven felüliek számára Aklihegyen, Ráton és Balazséron.

2013. augusztus 5-10. VI. Credo Fesztivál, Kisgejőci Népzenei- és Néptánc tábor.
Heti koncertprogram:

Augusztus 5.

19.30 Gyöngykaláris Kórusiskola (**Györkéné Csákány Marianna** - Kisgejőc), Nyitnikék Művészeti Iskola (**Nagyné Fekete Zsuzsanna** – Szalóka)

21.00 Táncház (**Lőrincz Sándor, Sütő Mihály**).

Augusztus 6.

19.30 **Kovács Sándor** népi zenekara, a BorzsaVári (Mezővári), **Kovács István, Varga Katalin**.

21.00 Táncház.

Augusztus 7.

19.30 Ungvári Közművelődési Kolledzs népi zenekara (**Petrusevszkij Mihály**), Napraforgó néptáncgyűttes (**Sütő Mihály**), **Gerber Anzselika** és **Csákány Marianna**

21.00 Táncház

Augusztus 8.

19.30 Pitkin és az Energia, Prestige táncgyűttes.

21.00 Táncház

Augusztus 9.

19.30 Szólistaparádé.

20.30 Ráti Szt. Mihály Gyermekotthon Zenede (**Ivaskovics József**)

21.00 Táncház

Augusztus 10.

19.30 Gála a táborlakók részvételével.

20.30 TMZ (Tábori Meglepetés Zenekar).

21.00 Táncház.

2013. augusztus 11. Falunap Kaszonyban.

2013. augusztus 11. Perecfesztivál a beregszászi járási Asztélyban.

2013. augusztus 18. Falunapok Rafajrán, Guton, Csomán, Borzsován, Haranglábbon.

2013. augusztus 17. II. Hagyományörző Szent István-napi Görögkatolikus Ifjúsági Fesztivál a Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet (GISZ) rendezésében a csomai Szent István templomban és a honfoglalási emlékparkban.

2013. augusztus 20. Szent István napi rendezvények.

- Szent István-napi megemlékezés Aknaszlatinán a KMKSZ szervezésében. Helyszín: a római katolikus templom. Kezdés: 10.00 óra
- Szent István-napi megemlékezés és koszorúzás Beregszászban az UMDSZ szervezésében. Szentmise, az új kenyér megáldása. Helyszín: a római katolikus templom udvara. Kezdés: 17.00 óra
- Szent István-napi megemlékezés, az új kenyér megáldása a MÉKK szervezésében. Helyszín: az ungvári vár. Kezdés: 16.00 óra.

2013. augusztus 24. Családi nap Nagydobronyban. A Kárpátaljai Református Egyház immár harmadik alkalommal rendezi meg Családi Nap rendezvényét *Református magyar vagyok, amíg élek az maradok* címmel! Ezúttal Nagydobrony ad helyszínt az eseménynek!

Részletes program:

07.00-08.00 Érkezés

08.00-08.20 Gyülekező éneklés (**Kovács Sándor** és **Erika** vezetésével KRE Himnológiai Bizottság).

08.20-08.50 Énektanulás.

08.50-09.00 Köszöntés, fontos hirdetések.

09.00-09.05 Ének.

09.05-09.25 Áhítat (**Zán FABIÁN Sándor**, a Kárpátaljai Egyházkerület püspöke) „Mert szívvel hiszünk az igazságra, szájjal teszünk pedig vallást az üdvösségre.” (Róm.10,10) A GYEK és a KRISZ saját programtervet készít a témához illeszkedve.

09.25-09.35 Ének, valamint az előadó köszöntése.

09.35-10.05 Előadás: **Bölskei Gusztáv** MRE Zsinatának lelkes elnöke A REFORMÁTUS HIT ma is megélhető (vallás) és megvallható (Mai Hitvallás).

10.05-10.10 Ráfelelő ének.

10.10-10.25 Bizonyágtétel. A cselekvő HIT szavak nélkül is beszél, de Javasolt előadó **Majoros Béla** iskolaigazgató, barkaszói gondnok.

10.25-10.55 Hirdetések.

11.00-12.30 Szemináriumok: HIT nélkül nincs hitvallás.

1. Bethesda misszió: „Ő ma is meg tud szabadítani – a Szabadítóba vetett hit” – javasolt előadó id. **Pocsai Sándor**.

2. Fogyatékkal élők és családjaik számára: „HITTEL fogadni és HITET (át)adni” – javasolt előadó **Örsi Anikó**.

3. Családosok számára: „A VÁLÁS helyett VALLÁS – a HIT megélése és megvallása a család kríziseiben - javasolt előadó **Pálhegyi Ferenc/Taracköziné Nemes Mónika**.

4. Az ébredésben érintettek, szolgálók és szolgálatra várók számára: „HIT-tel a HIT megélése és megvallása gyülekezetben” – javasolt előadók: **Gyurkó Miklós és felesége, Kocsis József és felesége, Marton Árpád, Nagy Barna és Nagy Zita**.

5. Közéleti szereplők részére: „HIT-tel - Krisztuskövető élet megélése és megvallása a közéletben” – **Molnár Róbert/Majoros Béla**.

6. Szépkorúak számára: HIT-tel – a HIT megélése és megvallása az élet alkonyán” – javasolt előadó **Tóth Kása István**.

7. Pedagógusok számára: HIT-tel – HIT megélése és (átadása) megvallása a pedagógusok küldetésében – javasolt előadó **Ábrám Tibor/Fedorszki A.**, borszovai pedagógus.

12.30-13.30 Ebéd.

13.00-16.00 Ifjúsági zenekarok szolgálata a főszínpadon.

13.30-15.30 Szemináriumi beszélgetés az elhangzottakról (Minden szemináriumról a saját helyszínén).

16.00-16.45 Közös igei alkalom. Evangelizáció: „Elkötelezettség megerősítése” – **Cseri Kálmán** nyugalmazott lelképásztor.

16.45 Zárszó, áldás.

2013. augusztus 25. Falunap Zápszonyban.

2013. augusztus 25. Szilvalekvár fesztivál a beregszászi járási Mezőgecsében.

A programból:

6.00 Szilvamosás, magolás, az üstök felállítása.

8.00 A lekvárfőzés kezdete.

8.00 –18.00 Lekvárfőzés.

9.00 Focitorna.

9.00–19.00 Szilvából készült magyar nemzeti ételek és italok kóstolása és vására (cibere, szilvalekvár, szilvás gombóc, gőzön főtt gombóc, köttes kalács, szilvabefőtt, lekváros derelye, lekváros csöröge, lekváros palacsinta, szilvabefőtt, szilvapálinka, szőlőmust).

10.00 Istentisztelet és szentmise a református és görög katolikus templomban.

12.00 Magyar nemzeti ételfőző verseny kezdete bográcsgulyás, babgulyás, halászlé és töltött káposzta kategóriákban.

13.00 Ünnepi megnyitó.

13.45 Kulturális programok.

15.00 Szépségverseny 3 kategóriában.

16.00 Ügyességi vetélkedők: menyecskecipelés, cibereevés.

16.30 Az ételfőző verseny eredményhirdetése.

17.00 A lekvárfőző verseny eredményhirdetése.

20.00–04.00 Szabadtéri szüreti mulatság.

2013. augusztus 25. - I. Nagyszőlősi Kézműves Fesztivál.

2013. augusztus 28. - "Munkács összehívja barátait" Fesztivál. Helyszín: Munkács. Idén a zenei fesztivál nagy szenzációja a Boombox és a VV ukrán együttesek fellépése lesz.

VENDEGSÉGBEN

2013. augusztus 1. Megkezdődött a határon túli magyar állampolgárok választási regisztrációja. Az említett nyomtatványokat a következő internetes címről lehet letölteni: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=161992.245434 A vonatkozó kormányrendelet a szavazási levélcsomag átvételére kijelölt a határhoz közeli településeket, továbbá a kárpátaljaiak esetében Magyarország Beregszászi Konzulátusát és Ungvári Főkonzulátusát, ahol a Magyarországon állandó lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok kérésüknek megfelelően átvehetik a szavazólapjukat tartalmazó borítékot.

2013. augusztus 1-2. Kölcsey megemlékezés Szatmárnémetiben és Szödemenen.

2013. augusztus 5-12. A 21. Sziget Fesztivál Budapesten.

2013. augusztus 8. Megkezdődik a Gárdonyi-emlékév kiemelt egri programja, a Gárdonyi Irodalmi Fesztivál.

2013. augusztus 9-11. Idén második alkalommal kerül megrendezésre a II. Ősök Napja, melyre Bugacon kerül sor. A Magyar Turán Alapítvány által életre hívott Magyar Turán Szövetség, amely a Kárpát-medencei magyarság legnagyobb hagyományörző szövetsége, szervezte meg az első Ősök Napját 2011-ben Bugacon. Az ünnepség gyönyörű pusztai környezetben (Bugactól 4 km távolságban) a Kiskunsági Nemzeti Park közvetlen szomszédságában lesz megtartva. Az ünnepségen a Honfoglalás korát, valamint a Hun és Avar kort megjelenítő hagyományörző seregszemle (rekonstruált hadi viseletekkel, fegyverrekonstrukciókkal), harci bemutatók, lovas versenyek és lovas vetélkedők, íjász programok, a magyar –hun-avar örökséget bemutató kiállítások, népzenei és magyar táltoszenei programok, hatalmas jurtatábor, kézműves bemutatók, kézműves vásár, gyermek programok és tudományos ismeretterjesztő előadások lesznek. Lesz egy nagyszabású közös (több száz résztvevővel megvalósuló) táltos dobolás az Ősök emlékének tiszteletére. A kiállításon eredeti Honfoglalás kori és Hun-kori leletek lesznek megtekinthetők.

2013. augusztus 14-16. 41. Tokaji Írótabor. „Eltiltva és elfelejtve. – II. A hallgatás és elhallgatás évei a magyar irodalomban 1965-1990. Az Együtt című folyóirat indulásáról Vári FABIÁN László tart előadást. Az írótabor meghívott kárpátaljai résztvevői: **Csordás László, Dupka György.**

2013. augusztus 16-20. Az eszenyi Ritmus néptáncegyüttes (Művészeti vezető: **Szabó Tibpor**) Kolozsváron megrendezésre kerülő 15. Szent István-napi NéptáncTalálkozó egyik résztvevője.

2013. augusztus 16-20. VII. Balatongyöröki Nemzeti Hét. Kárpátaljai előadó: **Lőrincz P. Gabriella** költő.

2013. augusztus 17. MVSZ-75: konferencia a magyar nemzet sorskérdéseiről.

ELŐZETES

2013. szeptember 13–15. A kárpátaljaiak XX. jubileumi balatonföldvári találkozójára és Kárpátaljai Szövetség rendkívüli vezetőségi választó közgyűlése. Helyszín: Balatonföldvár, Hotel Riviéra.

Szeptember 13. Érkezés Balatonföldvára.

16.30 Kárpátaljai festőművészek kiállításának megnyitója. A kiállítást **Kutlán András** nyitja meg.

17.00 Szekcióülések

Baráti körök (ungvári, munkácsi, felső-Tiszavidéki, beregszászi) találkozója.

Kerekasztal megbeszélés Kárpátalja oktatási, szociális, kulturális, gazdasági helyzetéről, a szórvány területeken élők sajátos helyzetéről.

19.00 Vacsora.

Vacsora után: kötetlen program. „Hol van az a nyár...” A **Varga-Dobos** duó nosztalgiaműsora a hallban.

Szeptember 14.

7. 00-9.00 Reggeli.

09.00-11.00 Plenáris ülés

A Szövetség elnöke beszámol a Kárpátaljai Szövetség 2012-ben végzett tevékenységéről, sikereiről, gondjairól és vázolja az előttük álló feladatokat.

Kovács Sándor a Kárpátaljai Írók, Költők, Képzőművészek Magyarországi Alkotó Közössége (KIKKMAK) vezetőségi tagjának beszámolója az elmúlt év eredményeiről.

Meghívott szervezetek / Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat, Rákóczi Szövetség/ képviselőinek hozzászólásai.

A nemzetstratégia és a partnerségen alapuló magyar–magyar párbeszéd elért eredményei, illetve további lehetőségei.

11.20-12.45 Szekcióülések

Kárpát-medencei Lapok II. Együttműködési Fóruma. A Kárpátaljai Hírmondó és a határon túli meghívott médiumok nyílt napja. Idei vendégeink a délvidéki lapok képviselői.

Rendkívüli vezetőségválasztó közgyűlés:

1. A Szövetség szervezeti életének fejlesztése, az új civil törvénnyel kapcsolatos soron következő feladatok. 2. Vezetőségválasztás. 3. Alapszabály módosítása. 4. Együttműködési megállapodások jóváhagyása.

13.00 Ebéd.

15.00 Kulturális délután.

19.00 Ünnepi, svédasztalos vacsora. Utána: zene, tánc, multság hajnalig.

Szeptember 15.

7.00-9.00 Reggeli.

10.00 Ökumenikus istentisztelet *Katona Tamás* emlékére.

A találkozó zárása.

2013. szeptember 14. Felső-Tisza-vidékiek III. Találkozója. Helyszín: Técső.

2013. szeptember 21. XXIV. Kárpátaljai Magyar Folklórfesztivál. Helyszín: Dercen.

PROGRAMAJÁNLÓ, KIÁLLÍTÁSOK, ELŐADÁSOK

Állandó kiállítások:

- A Beregdédai Művelődési Házban képzőművészeti tárlatra került sor két fiatal festőművész, **Baraté Ágnes** (Mezőkaszony) és **Kalitics Erika** (Munkács) alkotásaiból, amely augusztus folyamán megtekinthető.
- Koczka Antal festőművész emlék- és múzeumháza. Ungvár, Vinnyicsna út 20. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8.00–16.00 óra között, Tel: (03122) 3-06-91. A kiállítás tárgyai: festmények, dokumentumok, levelek.
- „Uzshorod” Galéria. Ungvár, Szvoboda sugárút 7/26. Nyitvatartás: kedd – vasárnap (hétfő szabadnap) 10.00–17.00 óra között, Tel: (0312) 61-25-49. A galéria állandó kiállításokat szervez ukrainai és a szomszédos országok művészeinek alkotásaiból.
- Manajló Tivadar festőművész emlék- és múzeumháza. Ungvár, Drugeth út 74. Nyitvatartás: kedd-szombat 8.00–16.00 óra között, Tel: (03122) 3-25-95. A festményeken kívül dokumentumok, kéziratok és levelek fénymásolatai is helyet kaptak a kiállításon.
- Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Ungvár, Káptalan u. 33 a. Nyitvatartás: hétfő-vasárnap (kedd szabadnap) 8.00–15.30 óra között Tel: (03122) 3-73-92.
- Kárpátaljai Honismereti Múzeum. Ungvár, Káptalan u. 33. Nyitvatartás: hétfő-vasárnap (kedd szabadnap) 08.00–15.30 óra között. Tel: (03122) 3-44-42

Az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar karán három alkotó kiállítása tekinthető meg:

- **Molnár Zsolt** Magyarlakta települések címerei és pecsétjei.
- **Klisza János** Kárpátalja az építész szemével című pasztellkiállítás.
- **Matl Péter** pasztellkiállítása.

- **Harangozó Miklós** festőművész kiállítása a beregszászi Európa-Magyar Házban.
- **Zicherman Sándor** festményeinek kiállítása. Helyszín: Péterfalvai Képtár.
- **Horváth Anna** szobrász- és keramikumművész életét és munkásságát bemutató kiállítás tekinthető meg a Beregszászi 6. Sz. Általános Iskolában.
- A Péterfalvai Képtárban megtekinthetők a Munkácsy Mihály Alkotótábor tagjainak munkái, amelyek a képtár állományát gyarapítják: Asztalos Éva (Ungvár), Bálint Livia (Nagydobrony), Bartosh József, Bartosh Tatjana (Beregszentmiklós), Bilák Marina (Rahó), Fuchs Andrea (Ungvár), Darabán János (Rahó), Homoki Gábor (Péterfalva), Kalitics Erika (Munkács), Kutasi Xénia (Bene), Klisza János (Ungvár), Klisza Krisztina (Ungvár), Lőrincz István, Lőrincz Katalin (Ungvár), Matl Péter, Matl Szilárd (Munkács), Nigriny Edit (Ungvár), Prófusz Marianna (Beregszász), Réti János (Ungvár), Soltész Péter (Ungvár).
- Kárpátalja kortárs képzőművészeinek, népművészeinek, fotóművészeinek állandó kiállítása a Péterfalvai Képtárban (Péterfalva, György Endre kastély). Tárlatvezető: Borbély Ida igazgató. A képtár eddig közel kétszáz képzőművészeti alkotással gyarapodott, a kárpátaljai jeles alkotók válogatott munkáiból állandó kiállítás nyílt: Balla Pál, Habda László, Herc Jurij, Harangozó Miklós, Kassai Antal, Kontratovics Ernő, Kosztrub Georgij, Medveczkyné Luták Edit, Medveczky Miklós, Mikita Volodimir, Mitrik Mihajló, Prihogyko Vjacseszláv, Sütő János, Szkakandij Vaszil, Szaller Olekszandr, Zvenigorodszkij Vitalij és mások, akiknek alkotásaival a tárlat reprezentálja Kárpátalja korábbi évtizedeinek festészetét. (Ungvár), Soltész Gabriella (Ungvár), Picur Zoltán, Szajkó Tibor (Beregszász).
- Az ugozsai népművészek alkotásainak, Tiszahát népének életvitelével kapcsolatos tárgyak állandó kiállítása a Tiszaháti Tájmuzeumban (Fogarasy-kúria, Tiszabökény-Farkasfalva).
- Lőrincz István fotográfus (Ungvár) III. Kárpátaljai kaleidoszkóp című fotókiállítása az UNE Humán-Természettudományi Magyar Karán.
- Garanyi József és Horváth Anna valamint más beregvidéki képzőművész állandó emlékkiállítása a Beregvidéki Múzeumban.
- Bartosh Tatjana, Bartosh József és más kárpátaljai kortárs alkotók kiállítása a beregszentmiklósi várkastélyban.
- Soltész Péter kiállítása az ungvári Váralatti Múzeum-kávézóban.

Összeállította: *Dupka György és Zubánics László*

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Közgyűteményi állománygyarapítás, ukrainai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutatási programok koordinálása, a KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás, könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása. Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása. Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés. Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa. A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.